

Սալթանաթը սենյակներն են կենտին վա-
զիքն, վե նիյեթի խայրիյէյի մեշհուտեթի,
անճագ ֆուգարանն ընհամ ու Եւթեթի
հայր օլտուգճա, մեզքիւր օն պին քիւն պուղ-
տայըն սերիան իրաւիւնէ հիմմեթ պույրուլ-
ճաղը շիւքհեթէն միւսթաղնի պուլունտուգան
պաշտ, Սաշուգ բաշա հազրեթլէրինն շու-
ասարը խայրիյէ վե հարաքեաթը մեզքիյէլէրի
տախի շայանը թագտիր ու միւքեաթաթ պույ-
րուլարագ, մեմուրինի սայրիւնին իպրեթ ա-
լարագ թեշվիգ գըլընաճաղը տախի Էմէլ Էդ-
լէպտէն տիր:

Հէլէ պիղ ֆուգարա սըֆաթըլա, բա-
շայի միւշարիլէյհ հազրեթլէրինէ, աճիլանէ
իդհարը շիւքիւնիյէթէ միւսարաթաթ իտե-
րիլ:

— Սիւսիւ 1. Պալթաճի մարիթեթիյէ,
Սըսըրտա թօրանըն 1500 լիրա հարիգ
գօմիսիսնունա թեաթի իյէթիքտէ, մեզքիւր
իյանէյի հիմմեթ իտենլէրինն արդուլէրինն,
բէք ֆազըլար իշին ուֆագ ուֆագ քեարկիր
խանէլէր Եաբըլմասընտան իպարեթ օլտու-
ղուն, վե օլ իտագտիրտէ, պիրատէրի միւքիւ
1 Էօնիտասըն տախի 8,000 առեա լիրա իհ-
անն իտեճէկին պէյան իյէթիլ տիր:

Ս. 1. Պալթաճի Էվթերիա աեվէթի
թեպաիյէթիթի թեյք իլէ, Իթալեա աեվ-
լէթի թեպաիյէթիթի գապուլ իյէթիլ տիր:
Էվթիլ:

Հարիգընէկեան իշին, թարաֆը խայր-
խահանտան կէլմէքտէ օլան իյանէյէ հալեա
աեվամ օլունմագտա տըր, նասըլ քի 33 իւն-
ճիւ աեթիթէրի տախի թարաֆըլագ կէօն.
աեթիլմիլ, վե Եեթիւնինն 4,747,286 զու-
րուշա պարիղ օլտուղու անլաշըմըլ տըր:

— Սարագանըն 286 ընճը նիւսիսիսնտէ
տերճ իթիկիսիլ Վիլի — քեօյ սեթէնէսի մեք-
թուպունտա փուգուա կէլմիլ օլան շու ա-
թիտէքի իւշ սեհվիյաթը թասհիս իտերիլ:

1. Բրդուեան իմպըլ մեթթուպ, Սարա-
գանըն 232 իւնճի նիւսիսիսնտէ օլմալպ, 253
իւնճիւ նիւսիսիսնտէ տիր:

2. Վահանանըն մուհաթէմսինէ, միւ-
թեվէթա առաջնորդուն նեղտինաե պազըլ-
մալպ, իլա շիւսիթի առաջնորդ հայըն
նեղտինտէ պազըլմըլ տըր:

3. Սեպտեմբեր 9 թարիխի մեթթուպ,
Բրդուեան թարաֆընտան, հէմէթբարալը-
նա կէօնտերիլմիլ օլմալպ, իլա հէմէթ-
քեարալընա իմպալթաթըլարագ, քէնտու-
յէ միւպպին պուլունտան թարաֆա կէօնտէ
րիլմիլ տիր:

— Ղիւմա իրթէսի չըգարըլուն 4 նիւմթու-
լու թապփիլի թիճարեթտէ օգունտուղունա
կէօրէ, թիւրքիյառան տիշարը չըգաճագ
օլան մալլէրէ ալ իլ կէօրիւլմիլ տիր:

Բամուգճա տէրքեար օլան կէվէթէք կիթ-
աթէք չըգարըլ, վե սաթըլար ֆիյաթը
տիւշիւքէք իսթէմէտիթէրինտէն պըճըլար
տախի խահիլ կէօսթէրմէմիլէր տիր: Սիւր-
ճիսթան մալլինն օգգասը 1 1/2 տան 15
զուրուշա, Բասան 17 տէն 17 1/2 զուրու-

շա, Բաս — Պաշար 16 տան 16 1/2 զուրու-
շա, վե կէյվէ 18 զուրուշա:

Բիթիյանն օգգասը 185 տէն 190 զու-
րուշա: Իշկէր մեվճուա իյի մալ պուլունտա-
իտի, խայրիլմէ իլ կէօրիւլէպիլէճէքաթ: Սիւր-
ճիսթան մալլ օգգասը 11 տէն 12 1/2 զու-
րուշա:

Բաշառան կէլմիլ օլան իքի կէօթ շիւ-
շիւտէն Էքթէրի Ինկիլթէրա իշին, վե պիր
մեզգաթը աախի Սարիլեա իշին սաթըլըլ-
տըր, գանթարը 38 տէն 43 զուրուշա գառար:
Սեզքիւր օսունունն ինճէլէրի զիյառէ իս-
թէնիլմէքաթ տիրէր:

Օլտիլթէճէ տէրքեար օլան կէվէթէք
հալեա աեվամ իթմէքտէ օլուպ, կէրէք
տախիլ վե կէրէք խարիճի իշին բէք ալ շէյ
սաթըլմըլ տըր:

Սըսըր պուլտայը հիւ գալմալպ, սեթթ
վե Եսմալպ օլարագ իտէ, 220 պին քիլէ
մալ մեվճուա պուլունմագտա տըր:

— Սիւր հաթթառան պէրու, պէյնէլ Է-
հալի, կիւյա զէհիլի սիկարա քեաղաթ չըգ-
մըլ իմիլ, վե խայրիլմէ քէսան զէհիլէնմիլ
իմիլ կիսի արաճիթէր կէզմէքաթ իտէտէ,
Եալանտան իպարեթ պիր գորգու օլտուղու
անլաշըմըլ տըր:

— Վուրիէ ա'()րիանըն պաշ մուհարրի
միւսի թանթիթէրի, պու ճիւմա իրթէսի կիւ-
նիւ թարիսթէ թարիլիյէ փարիսէ կիթ-
միլ տիր:

— Եանեա վիլայէթինտէ զուհուրա կէլմիլ
օլան պիր Էմաթ տալմաթ կէլէն պտան պէ-
րու Պապըլ ալինին նաղարը տիգգաթըն տա-
վէթ իյէթիլ տիր: Եէնի ֆիւթուհաթտա,
սայիր Եէրէլտէ օլտուղու միսիլա, Իշիրուա
թօրաղընտա տախի Եէնի մալ սահպէրի-
նէ, Եանի Օսմանըլարա, պաղը շարթլար
իլէ թագսիմ վե թախիս օլունմուշ իտի,
Սեզքիւր թօրաղարըն Էվէլէքի սահպ-
լէրի, Եէնի կէլէնլէրին չիթթէքէրիտէ իլ-
լէտիթէրինտէ, մեքա օլմայան Եէրէրին մահ-
սուլթանըն իւշտէ իքիսին, վե մեքասը օ-
լուպ, հալմանաթ տախի աղալարըն մալլ օլան
Եէրէրին մահսուլթանընտան իւշտէ պիրինի
ալմաղըլա րազի օլմալար իտի:

Օլ վաղըլթարան շիմիյէ գառար շու
գարարա կէրէի թիլայէթ օլունմուշ տուր,
Էքթին պու Եաղըլարտա քեօյլէր պագ-
լանարագ, վե, "քեօյլէրտէ աղալարըն մալ-
լէրի Եօգուլ" տէյէրէք, առեթտէն պու-
լունտան վէրիլէրինի վիրմէկէ գալըլմըլ-
լար, վե "քեօյ Էմաթի հիւ պիր վաղըլթա-
չիթթէքէրէ մեքպուլթ պուլունմալը իտէ-
տէ, աղալար սօնրտան քէնտի գուլլէթէ-
րի սայէսինտէ, աղար աղար քէնտիլէրէ ա-
յիտ գըլմագ իսթէմիլէր տիր" տէյի իտաա
իթմէյէ պաշալմըլար տըր:

Իէք չօգ միւլահաղատան սօնրա, Պապը
ալի թարաֆընտան, մահէլլի մեղպուրա պիր
մեմուրու մախուս իրսալիլէ, քէյֆիյէթի
հային թեթթիլ ու թեճէսիսինէ գարար
վէրիլմիլ, վե ֆեթանէթ ու հագգանիյէթ-
չինասըլը մէշուտ օլան Սամին Էֆէնտինն
շու մեմուրիյէթէ թախիս թէնիպ գըլըն-
մըլ տըր:

Օլան իտերիլ քի, Չարսանճագ մէսէ-
լէսի տախի պու գապիլտէն տիր: վե Սալթա-

նաթը սենյակէ թարաֆընտան զուհուրա կէլ-
մէքտէ օլան նիյէթի խայրիյէյէ նաղարըն,
մեմալթի մահուալի շահանէնին պաղը
թարաֆըլարըն առեմի ըահաթընը վե պէլ-
քիտէ խարապըն մուճիպ օլմագտա օլան շու
ֆէնալըլարըն արթըդ տէֆ ու իլպէ Իտի-
լէճէկի Էմէլի Էղէպտէն տիր:

— Տէվլէթու Իսմէր բաշա հաղթէթլէրի-
նին, Իսթէնտէրի քէպիրին թարիլիլի գա-
լէճէ ալմաղա մէշղուլ պուլունտուղու հա-
վատիսաթտան տըր:

— Ըալ աթիտէքի մեթթուպ Սամանտա
թարաֆըլագ կէլմիլ օլտուղունտան, պիթա-
րաֆըլա թիլայէթէն տէրճ ու պէյան իտերիլ:
... միւլէլիլ:

Իրաք Ղամ տիշէլլինն զէվճի սապը
Սարգիսն հատըմ օլմասը սէպէպի իլէ, Ի-
կինլի "Իկիղոն" նամ քիմսնէ իլէ նիքեաճ
իթիլիլմիլ օլաղընա տայիր Սարագալի միւ-
թէպէրինիլին 275 նիւմթուսընտա, զիրտէ
պուլունտան իմպա սահպէրինն պաղիլէրի
թարաֆըլարընտան Եաղըլան իւշ գըլթա մեք-
թիւպէրտէն աղարագ տէրճ վե իլան օլույուր-
մուշ օլաղընուղ պահսը աթի իւշ զիլ
իմպա սահպէրիլմիլ պիր մահէլլան թեճէվ-
միւ վե հաղըր պուլունտուղարըմըլ հալաթ,
ղարաղ վե իւլէղաեան արի օլարագ լաղըմկէ-
լէն թահաղթաթ վե թեպաղթաթ պիլ ին-
րա, խուսուսը մեզքիւրուն հաղթաթըլ հալի
պէր վէճիլ աթի զիլը վե պէյան օլունտը:

Սեքսուլմէ Իրաք Եէտինտէ պուլունտուպ,
մուսիսիլէն թիւթաթլէն Սիքիլաղա տըր
թարաֆընտան իպարաղ օլունտան 1864 մարտ
6 թարիլի իլէ մեքպուլմն զէվճի սապըլ մեք-
գում Սարգիլին հատըմ օլմասը պիթ թաս-
տիգ, աթէրի իլէ նիքեաճ օլա պիլէճէլին
տայիր Ղանիկ առաջնորդը Վ. Սեքսուպ վար-
գապիտին վէրիլլ օլտուղու պիր գըլթա վե
քէղալթը Շնորհուրտան թարաֆընտան ի-
րատէ օլունտան 1864 սեպտեմբեր 18 թարիլի
իլէ մուէրրախ ըուխասթնամէ ի մեղքիւրու
թատիլի իլէ միւճիպիլմէ աթէլ օլունտալ-
նա տայիր Բասան վե Սեքիլաղա առա-
նորդը Վ. Սեքսուպ սրապալմն տիլէր պիթ
գըլթա ըուխասթնամէլէրի օլունտուղա, մեք-
գում Իրաքըն վե զէվճի լահիք վե սապըլ
պիրիլթաթ, Եա Տէր ալիյէ Բաթթիլթանէ ճա-
նիլին, վե Եալուս Ղանիկ առաջնորդը
ճանիլին աղթմէթէ, իճապըն իճապըն
պաղըլմագ իւղըն թէնպիլ օլունտուշ իտէտէ
կիտիլմէյուպ, մուսիսիլէն նահագ օլարագ
ֆասըլ օլունտան Սիլլէթ պաշը Վրիգոր, իտի-
ֆասըլ օլունտան Վրիգոր, վե իտէրեան "Իկիղոն"
իլէ Երեսիլտան Սաղար աղալէր թարաֆը
րինտէն խուսուսը մեզքիւրուն Եիւլիւ իս-
թիլնէ պըրաղըլմասընտան, պիլ ալթէրէ մի-
լէթէ վե մեմէթէթէ օլաղընտուղ պիր հա-
վագու պուլահաղընտան, շու ֆէնալըլաթը

Եօնիւ ալընմասը նիւթիւն , քէյֆիւն թիւ
մայիլէյ՝ Վ. Սեպտուար վարդապետէ իշար
ունեալ , օլ տալիս Զարչապետսն տէր Սի-
քայէլ քահանայը Սամաւում կեօնաւորիւ ,
նիքեւս ի թախտիւն տիր . շու հալաւ նէ միւ-
մայիլէյ՝ Տիւմիւն նիքեւս ի ծրար իշին քահա-
նայիւն ալէլ երւ զարուշ վառ օլունաու-
նունն , վէ նէ աէ Վ. Վեորդ սրբազանն
սագըն օլմայաքի պրսակ իտէսինիլ՝ աէյա-
տէր Վեորդ թախտիւն եազմըլ օլտուղու-
թահրիւթըն նիքեւստան էվվէլ օլտուղու-
նունն աւըլ օլմատըլքնտան , վէ վուգուի հալ-
պէր վէճճի մուհարրէր վազը օլտուղունու
պիթ թախտիւ , զազէթայի միւթեպէրէնիլաւ
պնէն վէ իմզալէրիֆիլ իլէ իլանէ հիմմէթ
իլլէմէնիլ միւթէմէնի տիր :

Սամաւ 25 Յունվար 1866

Միւլէթ պաշը	տէր Գեօրգ	աւր Սարգիս
Գրիգոր Շնորհա-	Սիմանեան	աւր Սարգիսեան
ւորեան		
Երեսփոխան	Օհան	մէր Գրիգոր
Խազըզ Պաշո	Գոյունճիեան	մէր Սեդէն
Մ. Ս. Զաքիեան	Մ. Յովհաննէս	Սեօնեան
Նիկողայոս Ղուկասեան	Գարսպէս Գամպէրեան	
Սեդէն		

— Ինչպիսիք ախշամը Լիւնեան թատրոն-
աւ իծրայէ կէլէն Լիւնէլո նամ օլուն ճիւմ-
լէնին մահղունիլեթիւնի պատի օլմուշ տուր :
Մեղքիւր օլունտա կերէք օրիորդ Վա-
րդապետան , վէ կերէք Վ. Պէնիւեան , Պ.
Սնակեան վէ Պ. Վարդուխան շայանը թահ-
պին սուրէթ տէ իզհարը հարաքեթ իլլէ-
միշէր տիր :

Սոնքատան իծրա օլունան թիւրքէ պիր
ֆարսատա տախի , սայիր օլունճուլարտան
պաշգա , օրիորդ Լիւնի իլէ Պ. Սաղաթ-
եան , քէնտի իսթիտաւարընը իպրազ իյ-
լէմիշէր տիր :

Տիկին Մարիամըն օգուտուղու պէսթէ ,
պաշգա տէֆալար միսիլու , պու տէֆա տա-
խի , միմունիլեթիւն տիլնէնիլմիշ տիր . Է-
սէֆ իտէրիլ քի , միգուլէ տիկին , նիշէ
խուսուսլարճա մէհարէթի մաթլուպէսի վար
իքէն , գերասանական խուսուս Տէր վազըլ
իշինաւ պուլունմամագտա տըր :

Հէյմեան էֆէնտի հիմմէթիլլէ , մեղքիւր
թէաթրոս իտառիսինճէ կիւնտէն կիւնէ կէօ-
քիւլմէք տէ օլան թէգատտիւմ կէրէի մէմու-
նիլեթիւն սէզաւար տըր . Լաքին , թէմաշէ-
կեանտան պազըլար թարաֆընտան զուհուրա
կէլմէք օլան թէրպիլեթիլլէր էսէֆ իտէ-
ճէք րաւտէլէրտէ տիր . մէսէլա պազըլարըն
եիւքսէր սէս իլէ , օլուն վազթիւնտէ գունու-
շարագ , օլունճուլարըն սէյլէտիքէրինին ի-
շիալիմէսինէ մանի օլմասը , պազըլարըն եօ-
գարտան մեղէի տէյիլ շաղըրմասը , վէ սա-
միր պօզաղաղըլարա ճէսարէթ իծմէսի ,
պազըլարըն ինտընա , վէ կիւյա գըրտա
մէյտան օլունունտա տըրլար կիւլի թէրպի-

լէսիզճէ հարէքէթիլլէր իծմէսի , վէ էյլէն-
ճէյէ շոգըլարագ , ինտընա բաթթաթ պագ-
վէ էլ սէօլէրի շոգարմասը , վէ պազըլարըն ,
Տէր քէսին պազըլ Լազըմ կէլտիկի վազըլ-
լարտա տախի , կիւյա հիշ պիր տէֆա էլ
վուրմագ իգթիզա տէյիլ տիր կիւլի , Տէր
տէֆատա օղու օլունուղ տէյիլ շոգըլար շալ-
մասը , վէ պազըլարըն , աւըլ օլունճուլարըն
մէսէն շայան հէյլէթ ու հարէքէթիլլէրինէ
տիգգաթ իծմէքսիլլէր , աւճագ թօհաթ լա-
գըրալարտա , աղլայաճագ եէրտէ կիւլմէսի ,
վէ կիւլէճէք եէրտէ աղլամասը , վէ պազը-
լարըն տախի , օլուն վազթիւնտէ , աւըլ նէ-
ղաթէթ նէտիր տէր իսթըր իծմէյէրէք . Լա-
կի—սէրայ մէյտաննաւաւսիլլէր թախտի ա-
տըր աղլար կիւլի , զանն իտէքսին քի գաս-
տի օլտարագ բաթ բաթ եէրտիւմէսի վէ Տէր
գուլաղը թախիլ իծմէսի , վէ զայրիհիւմ ,
վէ զայրիհիւմ :

Պիր ահալի քէնտի թէրպիլեթիլլէր Տէր
եէրալէն զիյատէ թէաթրոսա կէօսթըրմէսի
լազըմ կէլիպ , վէ թապիաթիլլէրտէ էյլէ
օլմասը միւճէրէրէպ իքէն , միլէթիմիշտէ կէօ-
րիւլմէքտէ օլան շու գուսուլար , էսէֆ ի-
տէրիլ քի , թէրպիլլէր պապընտա , էն զի-
յատէ կէրիտէ պուլունտուղունուղու իսպաթ
իծմէքտէ տիրէր :

Պիլ զիյատէ շունա էսէֆ իտէրիլ քի ,
շալար պաշգա միլլէթ իշինտէ եախտ մա-
հէլլէնտէ գուղու կիւլի տուրուպ սէս տախի
շոգարմամայա աղլարըն իքէն , քէնտի իշէ-
րինտէ , եախտ քէնտի մահէլլէրինտէ , տա-
հա զիյատէ աւագ ու թէրպիլլէր իծրա ի-
տէճէք , վէ եէքսիկէրինէ հիւրմէթ ու րիա-
յէթ իլլէյէճէք եէրտէ , մուլայիլլէրին իպ-
րազ իծմէքտէ տիրէր :

Պու գուսուլարըն էքսէրիսի , ալէսսէվիլլէ
թէաթրոնուն եօգարըրընտա պուլունանլար
թարաֆլարընտան զուհուրա կէլմէքտէ օլ-
տուղունտան , միւլլէրին մէրթէպէ Եօնիւ ա-
լընմասը նիլլէթիլլէր պիզճէ իքի շարէ տիւ-
շիւնիլլէր , պիրինճիսի օրատա պիր գաշ
նէֆէր զապիթ տուրտուրուլարագ , տիգգաթ
իծտիրիլմէսի , վէ իքինճիսի , պիրիսի պիր
թէրպիլլէրիլլէր իծտիկի հալտէ , եաննտա
պուլունանլարըն , «պրպ տըր» տէյէրէք հա-
լիմանէ վէ նէզաթէթ իլլէր նասիհաթ վիւր-
մէսի :

Պիրտէ զայրէթէլ տնօրէնուլլէնա շու-
նու իսթար իտէրիլ քի , օլունլարըն լիսա-
նընտա գուլանըլմագտա օլան պիր շօք բարդ
վէ բաղադրուալ , եանն ուղուն ուղուն վէ թէ-
լաֆթուղու միւլլէր լուղէթէրտէն սարթը
նաղար օլունտա , հէմ օլունճուլարըն վէ
հէմտէ թէմաշէկեանըն մէմունիլլէրին մուճիպ
օլունաճաղը պի իլլէպահ շար :

— Լէնի շայ գերասանական խուս , կէ-
լէն ճիւմա կիւլէսի , էհալիտէն պազըլարըն

արղուլէրինէ թէվիլլէրան , Մեղէա նամ մէ-
հուր օլունու , իքինճի տէֆա օլարագ Սա-
ում թէաթրոսունտա իծրա իտէճէկին իլան
իլլէմիշ , վէ իսպիլլէն թէմաշէկեան տախի
կէլմիշ իտէտէ , իշիտիլլէրինէ նաղարէն , ֆէթ-
տասը կիւլէսի , Օլմը հազըլթիլլէր շահանէ մեղ-
քիւր թէաթրոյա կէլէճէկինտէն , մեղքիւր
օլունուն թէլիլլէրինէ մէճպուրիլլէր շասըլ
օլմուշ , վէ օլ տնտէ սէպէպի լալըլլէր պիւ-
տիրիլլէմէյէճէկինտէն , պազը տէֆալար վու-
պու պուլաուղու միսիլլու , թիւթաթրո գարու-
սունտա , գերասանակատան պիրիսինին նակէ-
հան քէյֆիլ օլմասը էօղըր պէյան գը-
լընմըլ տըր :

Վազաա , թէմաշէկեան , խուսուսիլլէ ու-
ղագ եէրլէրտէն կէլմիշ օլունլար հագըրնտա ,
պէյլէ գաղալար , բէք տէ գօլայըլլէր մա-
ղուր պուլարուլմաղար . Լաքին , պիր իշտէ
մէճպուրիլլէր պաշ կէօսթէրաթէտէ , Տէր
քէսին ալիճէնապըլլէր իտէրէք , տալէնի աֆի-
լարըն ուղաթմալարը միւլլէթաղայի ինսանիլ-
եթտէն տիր :

Պու տէֆա Վարանըլ զաղէթալարընտա
օգուտուղունուղա նաղարէն , Մարսիլեատա
թէաթրոլար ուղունա , օրանըն իտառէյի
պէլէտիլլէր թարաֆընտան , 250 պին ֆը-
րանդ իյանէ իհտա օլունմասընա գարար գը-
լընմըլ տըր . պիլ իսէ , տէյիլ իյանէ , տէ-
յիլ մուսվէնէթ , հաթթա պիր իսկէմէլէ մա-
րասը վիւրէրէք տախի , զէվալը օլունճուլարըն
արղու վէ զայրէթլէրինի միգտուրի քիֆայէ
թէլլէր իծմէքտէ տէյիլլէր :

— Պու կիւլլէրտէ թաղալարտան , պազը
խուսուսլարտան , խուսուսիլլէ առաջնորդ-
լարտան տօլայը , իսթիլլէրանէյէ մահսէր-
լէր եաղըլմագտա տըր , նասըլ քի , Սարֆա-
տան , Վանեատան , Վէօլ—տաղընտան վէ մա-
հալի սայիրտէն կէլմիշ օլանլարը կէօր-
միւլլէր տիր . վէ էսէֆ իտէրիլ քի , կէ-
րէք անլէրին մահլէրինի , վէ կէրէք սայիր
մէթթուպարըն հալապիլլէրին տէրճ իլլէ-
մէք իշին , պիր գաշ կիւն տահա թէլիլլէր
իլլէմէյէ մէճպուր օլմուշուղ տուր :

Վալլէրիլլէրտէն էսէֆէնիլլէր իսպիլլէր կէ-
տիկին պիլտիրմիշ իտիք . տիւնքի կիւն 100
գատար իմզալը օլարագ թարաֆըլմըլա կէ-
միւլ օլան պիր մահսէրտէ , պազը էշգըլա
թարաֆընտան , իրիսթիլլէրանլարա գարըն իծ-
րայէ կէլմիշ օլան տէհէթմալիլ վահշիլլէր-
լէր տէրճ իտիրմիշ տիր :

Մեղքիւր մահսէրին , վէ պէրապէրինտէ
օլան մէթթուպուլուն թարիլիլլէր յունվար 4 օ-
լուպ , վէ բօսթա իլլէտէ կէլմիշ օլունուղու
թագսիլլէրտէ , տահա տիւնքի կիւն օտամըլա
կէլմէսի թէաճիւպէ շայան տըր . վէ պու
թէլիլլէր սէպէպի բօսթալանէ օլմայըպ , իլ-
լա արա եէրտէ վասըլթա օլան զաթըն իհ-
մալ ու թէքեասիլլէ , վէ եախտ սուլի նի-

յեթի օրոտողու անկաշմունչ տրո, չիւնքի ա- չըդտան բօսթայա վերիւմէյիւ, իլլա պաշ- դարնըն արդէնսի իշինտէն չըգմըշ իտուկի անկաշմունչ տրո:

Իտուկի շէրտաւնա տայի բնաւ տէր: 290 շէրտաւնա տայի բնաւ տէր:

Մեծաւորի մահաւան զիրանըն էքերնա մեղող օրոտողարը պուղտայ վէ հուպուպա- թը քաշիրէ զիրաւթընա, բամուզ զէրինին մագարարածը օլամայաճաղընտան, պաշղա ա- րազի իսլաճ իթմէսի միւնասէպէթիլլէ, ֆայիթէսի օլաճաղը տէրքեար տրո: չիւնքի, միքերրէրէն նատաս օլունմուշ, վէ եախօտ պիւթիլին պիւթիլին խամ թարլայա դէր օլու- նանտան զիյատէ մահուլ վիթէճէկի հէր քիւսէ մայիւմ պիր քէյֆիլլէթ օլուպ, պուղ- տայ տախի էքերնա մէվիթի խարիթտէ (սօն պահարտո) զէր օլունա կէլիթիլինտէն, արա- զիյի պիր գաշ տէֆա նատաս իթմէյէ վա- գընդ պուղունմայաճաղընա, վէ բամուզ ի- սէ ֆապը պահարտէ զէր օլունմաղը ճի- ճէթիլլէ, գըշ էսնասընտա արազիյի պիր գաշ տէֆա նատաս, վաղըն միւնաստէսի զա- ճիր օլուպ, բամուզ էքիլլէճէք արազի տախի պիր իճապ միքերրէրէն նատաս օլունմաճա- ղընա պիւնաւէն, պու սուրէթիլ իսլաճ օլունան թարլայա միւնաստէրէն պուղտայ էքիթիլի հարտէ, ֆէվթէլ մեմուլ մահուլ ալընմաճա- ղը աշիթիլլէ:

Շընթա էքիլլէճէք պիր թարլայա կիւպրէ իսթիմալ օլունուր իսէ, հասըլ օլաճաղ հըն- թա, արզըն գուվլէթիլինտէն նաշի զիյատէ պոլանմաճաղ տէվիթիլլէճէկի, վէ պօզ ճիլլէթ- լէ տանիլլէր քէմալէ միւսըլ օլամայարպա- ռէք աղ մահուլ ալընմաղընտան գալթի նաղար, թարլատա հասըլ օլան նէպաթա- թը էճնէպիլլէնէն էօնիւ ալընմաղ միւնքին օլամաղ: ֆաղաթ բամուզ էքիլլէճէք պիր թարլայա կիւպրէ գուլանըլարաղ, հէր նէ գատար գուվլէթիլլէնտիլլէրէ, մագարարածը օլամաղ, չիւնքի, բամուզ ֆիտանըլընըն սարը գուվլէթիլլէ օլաճաղընտան, տէվիթիլլէր մահուլ օլամայաճաղընտան պաշղա, զա թէն բամուզ թօխումու խաթթը միւնթէ- ղիմ (տօղոտ չիլլի) իւզըն մէղող (էքիլլէթ) պուղունմաղընա, վէ խաթթընա եէքաթիլլէ- թիլլէն (չիլլիլլէր պիր պիրինտէն) լիւպումի տէրէճէ միւնթաթըլ (պիրլիլլէ) օլաճաղընա պիւնաւէն, հասըլ օլան էճնէպիլլէ նէպաթաթ, չափա վէ գաղա իլլէ պիլ սոհուլէ գալ (չը- գարմաղ) վէ իլլալէ (պիրմաղ) գըլընարաղ, պու սուրէթիլլէ, հէմ արազի նէպաթաթ թէն նէպիլլէտէն թաթիլլէր գըլընմըշ, վէ հէմտէ բամուզ զէրի միւնասէպէթիլլէ կիւպրէնին գուվլէթիլլէ թաթիլլէ օլունմուշ (աղալմըշ) օլաճաղընտան, մուսիլտարէն հընթա զէր օ- լունմուշ հարտէ, գիյատէսիլլէ ֆէյլ ու պէրէթէթ միւշտհէտէ օլունուր:

Պաթըլ օճըր:

Պու հաթթա Մաթիկա բիյաշարն- ճա հաթթաթաթթըլլէր բէք մուսթաթար տրո: Իւէք կէվէք հալտէ օլուպ, վէ իսթէք կէթիլլէթիլլէ իստէ, ֆիյաթթաթա տիւշ- կիւնթիլլէ վուգու պուլմաթըլ տրո:

Գոզանըն ֆիյաթթա թիւլիլլէ օլուպ վէ հէր նէ գաղապըլ քաթթըլար ուլալմաղըլա մէլլա կէթիլլէթիլլէր իստէ, տըլըր բէք աղ կէթիլլէթիլլէ տիւր:

Իճմուզ կէլէն հաթթաթի հալինտէ գաճ լալ, վէ ֆիյաթթա թէպէտաթիլլէթ օլամայարաղ իսթէնիլլէթաթ պուղունմուշ իստէպաթարտան Լիլլըրըլտան կէլէն խաթթըլլէր իւզըրինէ ֆիյաթթա թէքարէն տիւշիլլէթիլլէր: Լուն աղ կէլլիլլէ իստէ, էքէյիլլէ ախղ ու իթա օլունշ տուր, խուսուսիլլէ իլլար- ճիսթան մալինթէ: ֆիյաթթա սըգը հալին- տէ գալմըշ տրո:

ՄԱՆՁԻՍԹԻՐ ԲԻՅԱԶԱՆԸ

Եւթընա քէր. 13 սալէ կէնի-

Պու կիւնքի բիյաթթաղ հէր նէ գատար կէլէն սալտան գալի վէ խաթթիլլէ իստէ, ճիւնա կիւն- քի գատար խաթթիլլէ օլամայար, վէ ալըլար տա- խի, վաղապա ախղուլթա իթմէք իսթէթիլլէ իստ- տէ, գըրըգ ֆիյաթթա սուլմաղտա տըրլար:

Իրիլլէք բէք աղ ախղուլթա օլունշ տուր, վէ ֆապրիթաթթար տախի ճիւնա կիւնքի գա- պուլ իթմէթիլլէր ֆիյաթթաղ գապուլ իթ- մէթտէ տիլլէր: Զու հալ ալտէթիլլէ չիւն պիւ- թիլլէթիլլէ մախուս տուր, վէ մէքըլլէրէն իւք- սէլլիլլէ ֆիյաթթա եարըր էին տիւշիլլէ օլուպ, կէլէն հաթթաթիլլէ խիթաթթաթիլլէ ֆիլլէթիլլէտան լիւպարտա 1/4 տէն 1/2 բէնպա գատար աշաղը տրո: Բաթթիլլէ սու իրիլլէնին 16 տան 24 նիւ- մըրոտէն գատար իլլէ 36 նիւմըրոտէն իսթէթ- իլլիլլէ, վէ չիլլէնին 28 տէն 32 ֆիլլէթիլլէտէն տա- խի իսթէթիլլէր էքէթիլլէ աղալմըշ օլուպ, զալթիլլէ աղըր թաթթըլմաղտա տըրլար: Գէրէք պիւթիլլէթիլլէ վէ կէրէք սու իրիլլէնին աշաղը նիւմըրաթ, պիր նիստէ գալի տիլլէր, չիւնքի պուլարտան էքէթիլլէ գոնթըրնաթ օլունմաղտա զար ֆիլլէթիլլէտէն տանմաթա, կէրէք ճէրմանիւ վէ կէրէք Բ. տէ- նիլլէ լիլլէ տախի էքէթիլլէ իսթէթիլլէթաթ տիլլէ:

Պոթարտա իլլէնիլլէ օլուպ, 32 նիւմըր օլունմա- թաթ իրիլլէնին իսթէթիլլէր բէք աղըր օլուպ, իւ- պար օլունտէն քիլլէ գաշ ախղուլթա տախի, իւպ- րատա եարթ բէնա գըրըլլէք իլլէթա իթմէթտէ տիլլէ: Իքի գաթթը իրիլլէնին 40 տան 70 նիւմըրա- թըն ֆիյաթթա կիլլէթիլլէ գալիլլէթաթ տիլլէ: Պու հալ խուսուսիլլէ, եարթտա տիւշիլլէ օլան, 60 նիւմըր օլունմաղտա կէթիլլէթաթ օլուպ, մէքըլլէրէն իսթէթիլլէր տա կիւն քէք չօգ, վէ ֆիյաթթաթա կէլէն սալտէն իւզըրինէ պիր բէնա ֆըրլաթըլլէ վար տըր: Գէրէք թէք թէլ վէ կէ- ռէք չիլլէթ թէլ իրիլլէնին իլլէ նիւմըրաթ գա- լի հալտէ գալմաղտա իսթէթ տէ, կէլլէնիլլէթաթ օլ- տուղու գատար իսթէթ եօգ տըր:

Գէլ հաթթա տախի իլլէր պիլի հալտէ տիլլէ վէ ալըլար, պիր գաշ կիւն աղտէթ սուլտուղա- թընտան աշաղը ֆիյաթթա սուլմաղտա տըրլար: Կէթ- լէթիլլէ իլլէ պաթմանըն էյի ճիւնթիլլէ չօգ արան- մաղտա տըր, վէ վաղթիլլէթ թէպիլլէ օլունմաճաղ գատար հաղըր մալ պուլունմաթըլլէտան, ֆիյաթթա- լարընտա գալի գալմաղաթ ֆալլէրտէ, էինէ ախղ ու իթա աղ օլունշ տուր: Գէլիլլէ վէ էլ էլլէթա- ղա միւթաթիլլէ մալլէրին աղըր ճիւնթիլլէ, եանի թէթաթա, էլլմաղա վէ սպիլլէ իսթէթիլլէր բէք տուրիլլէ օլուպ, վաղապա բէք չօգ սաթմաղ ա- ղուսուտա եօգ իստէ, էինէ ֆապրիթաթթար իլլէ մուսթիլլէ իթմէսի բէք օլուպ տըր:

ԼԻՎԵՐԻՈՒԼ ԲԱՄՈՒԴ ԲԻՅԱԶԱՆԸ

Եւթընա քէր:

Պու կիւնքի բիյաթթաղ տուրիլլէ, վէ ֆիյաթթա- լար տախի տիլլէր հալտէ գալի գալմաղտա տըր- լար: Կէլլէթէք մալլէր իւզըրինէ օլունտան ախղուլ- թա խաթթիլլէ, զարպիլ Մատրա մալինտէն օլուպ, ալթա վէ իրէթիլլէն օլարաղ 15 բէնպա օլունշ տըր:

Պու կիւնքի մաթթէ 6,000 պալտա թաթթէ իլլէ:

Զուպ, 2,000 պալտա մատրապաղաթ իլլէ Թաթթէ իլլէ տիլլէ: Պու կիւնքի ֆիյաթթա, օրթա Եւթըրիլլէ 19 1/4 բէնա, Բէնամ, 19 3/4 բէնա, Տօլթա Սիւթաթ, 16 1/4 բէնա, Գէնիլալ 12 բէնա:

(ՄԱՆՍՈՒՍ ԽԱՊԻՐ)

ԼԻՎԵՐԻՈՒԼ, ԶԱՐԴԻՄՊԻԶ

Իլլէթիլլէ 2 սալէ 15 պալտա օճըր:

Բիյաթթա տիւնքի հալտէ տէվաթ իթմէթտէ օ- լուպ, հիլլէ թէպէտաթիլլէթ օլունմըշ տըր: Մաթթը 8,000 պալտա օլուպ, 2,000 պալտա մատրապաղ- լար իլլէ Թաթթա իլլէ տիլլէ: Օրթա օլունտա 19 1/4 բէնա, Եւթա Մըրըր, 21 3/4 բէնա: Տօլթա Կիւ- թաթ, 16 1/4 բէնա:

Օլունմըր իրաթը 100 գըրըլլէ հիւսաթ իլլէ, ի- թիլլէթա շալան տուրիլլէթաթ իսթմաթըլ սաթթըլլէ:

ԵՄԹԱՆՍԸ ՏԱԽԻԼԻՑԵ

Մաթթաթիլլէ	Օգգաթ	Գըշ ֆըր	Գըշ ֆըր
Մաթթաթիլլէ	120		
Մաթթաթիլլէ	195	200	
Մաթթաթիլլէ	16		
Մաթթաթիլլէ	12 20		
Մաթթաթիլլէ	8		
Մաթթաթիլլէ	15	16	
Մաթթաթիլլէ	14	16	
Մաթթաթիլլէ	19		
Մաթթաթիլլէ	17 20		
Մաթթաթիլլէ	17	18	
Մաթթաթիլլէ	16	16 20	
Մաթթաթիլլէ	15 20		
Մաթթաթիլլէ	25	28	
Մաթթաթիլլէ	24		
Մաթթաթիլլէ	3		
Մաթթաթիլլէ	4		
Մաթթաթիլլէ	7 30		
Մաթթաթիլլէ	22		
Մաթթաթիլլէ	16		
Մաթթաթիլլէ	7		
Մաթթաթիլլէ	11 20		
Մաթթաթիլլէ	6 20		
Մաթթաթիլլէ	5 20		
Մաթթաթիլլէ	160		
Մաթթաթիլլէ	135		
Մաթթաթիլլէ	500	550	
Մաթթաթիլլէ	500		
Մաթթաթիլլէ	300		
Մաթթաթիլլէ	250		
Մաթթաթիլլէ	330		
Մաթթաթիլլէ	30		
Մաթթաթիլլէ	25		
Մաթթաթիլլէ	20	22	
Մաթթաթիլլէ	24		
Մաթթաթիլլէ	27		
Մաթթաթիլլէ	11 20		
Մաթթաթիլլէ			
Մաթթաթիլլէ	15		

ԵՄԹԱՆՍԸ ԷՃՆԻՊԻՑԵ

Գաթթաթիլլէ	Գաթթաթիլլէ	Գաթթաթիլլէ	Գաթթաթիլլէ
Գաթթաթիլլէ 1 իլլէ	100 օգգաթ	1100	1080
Գաթթաթիլլէ 2 իլլէ	"	900	840
Գաթթաթիլլէ 3 իլլէ	"	800	850
Գաթթաթիլլէ 4 իլլէ	"	242	247
Գաթթաթիլլէ 5 իլլէ	"	246	248
Գաթթաթիլլէ 6 իլլէ	"	700	710
Գաթթաթիլլէ 7 իլլէ	"	190	
Գաթթաթիլլէ 8 իլլէ	"	185	
Գաթթաթիլլէ 9 իլլէ	"	67	68
Գաթթաթիլլէ 10 իլլէ	"	71	72
Գաթթաթիլլէ 11 իլլէ	"	100	110
Գաթթաթիլլէ 12 իլլէ	"	93	95
Գաթթաթիլլէ 13 իլլէ	"	50	55
Գաթթաթիլլէ 14 իլլէ	"	40	
Գաթթաթիլլէ 15 իլլէ	"	70	
Գաթթաթիլլէ 16 իլլէ	"	5 20	6
Գաթթաթիլլէ 17 իլլէ	"	125	130
Գաթթաթիլլէ 18 իլլէ	"	65	
Գաթթաթիլլէ 19 իլլէ	"	58	65
Գաթթաթիլլէ 20 իլլէ	"	6	
Գաթթաթիլլէ 21 իլլէ	"	6 20	
Գաթթաթիլլէ 22 իլլէ	"	380	
Գաթթաթիլլէ 23 իլլէ	"		
Գաթթաթիլլէ 24 իլլէ	"	11	1
Գաթթաթիլլէ 25 իլլէ	"	9	2

ՍԱԿԻՊ ԴԱՅԻԹԱՆ ՎԵ ԹԱՊԱՆԵՆ Ե. ՄԻՆԱՍԵՆ